

eul_wid: ueq-ac

Νικόλαος ὁ Μυρένσιος · Nicolaus of Myra

Preliminary Exercises

Προγυμνάσματα (κεφάλαια περὶ συγκρίσεως, περὶ ἡθοποιίας, περὶ ἐκφράσεως, περὶ θέσεως, περὶ νόμου)

Period: Ὀψιμαρχαία [Late Antique](#)
Dialect: Ἀττικίζουσα τεχνική [Atticizing Technical](#)
Domain: Ῥητορική [Oratory](#)
Format: Λόγος [Oration](#)

62. (1, 11) Ac: διαφέρει δὲ τοῦ ἐγκωμίου, ὅτι τὸ μὲν ἀπλᾶ, ἢ δὲ διπλᾶ ἔχει τὰ κεφάλαια. διὰ τοῦτο καὶ ὑποτέτακται· αἰεὶ γὰρ τὰ ἀπλᾶ τῶν διπλῶν προτίθεται Ac: 〈Aphth. 42, 25 Sp.〉 «καὶ ὅλως ἡ σύγκρισις διπλοῦν ἐγκωμίων ἐστίν·» ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐγκωμίῳ περὶ ἐνὸς ἀγωνίζεται, ἐνταῦθα δὲ περὶ δύο Ac: σύγκρισίς ἐστι λόγος τὸ βέλτιον ἢ χεῖρον παριστὰς ἢ παράλληλος ἐξέτασις ἀγαθῶν ἢ φαύλων Ac: ἔστιν ἡ σύγκρισις τῶν καὶ μερῶν καὶ ὅλων, καὶ εἰδους πανηγυρικοῦ Ac: ἡ σύγκρισις τοῖς αὐτοῖς τῷ ἐγκωμίῳ διαιρεῖται κεφαλαιοῖς, πλὴν διπλᾶ ἔχει τὰ κεφάλαια· δύο γὰρ τὰ συγκρι νόμενα πράγματα· καὶ χρῆσθμεθα ὥς κακεῖ τοῖς ἐμπίπτουσι καὶ συγκρίνομεν ἀλλήλοις, ὅσα δὴ ἐγκωμιάζομεν ἢ ψέγομεν. δεῖ δὲ μὴ καθαιρέσει τῶν ἐξεταζομένων αὐξίνει τὰ ἡμέτερα· οὕτω γὰρ οὐ μεγάλα δειχθήσεται· ἀλλὰ τὰ μεγάλα ἐπὶ τοῦ οἰκείου μεγέθους ἐῶντες τότε μείζονα τὰ ἡμέτερα ἀποδεικνύναι πειρασόμεθα, ὥς καὶ Ὅμηρος «πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δῖωκε δέ, μιν μέγ' ἀμείνων» καὶ ἐπὶ τῶν κακῶν Δημοσθένης ἐν τῷ Κατ' Ἀνδροτίωνος μεῖζον τὸ εἰς αὐτὸν ἀδίκημα ἔδειξε διὰ τοῦ εἰς Εὐκτὴ μονα μέγαλως ἀμαρτῆσαι Ἀνδροτίωνα κατασκευάσαι· μεγάλα γάρ, φησὶν, Εὐκτῆμων παρ' αὐτοῦ ἡδίκηται, πολλῶ δὲ μείζω ἐγώ. φράσιν δὲ κἀνταῦθα πομπικὴν καὶ θεατρικὴν εἶναι δεῖ τοῦ σεμνοῦ μὴ ἀφισταμένην. γυμνάζει δὲ ἡμᾶς τὸ παρὸν πρὸς πάντα τὰ εἶδη· τοῦ μὲν ἐγκωμίου ἰσοτίμον 〈ἄν〉 φανείη συντελέσει (συντελέσοι Ac) δὲ τῷ συμβουλευτικῷ, ἐν οἷς τὰ ἡμέτερα κρείττω φανῆναι βουλόμεθα τῶν ὑφ' ἐτέρων λεγομένων. ἀλλὰ καὶ τῷ δικανικῷ, ἡνίκα κατατρέχοντες ἀδικήματος τὸ αὐτὸ ἐργασόμεθα.

69. (10, 6) καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖς 〈ε'〉 μέρεσι τοῦ πολιτικοῦ λόγου· προοιμίων τε γὰρ εὐρέσεις διὰ τούτου ποιησόμεθα καὶ διηγήματα μεταχειρισόμεθα τὰ πλεονεκτήματα λέγοντες τοῦ ὑποκειμένου προσώπου· καὶ εἰς ἀγώνων σφοδρότητας (φαιδρότητας Ac), ἐν οἷς ἢ ἴσα ἀποδεικνύναι πειρώμεθα ἢ μείζω· καὶ εἰς ἐπιλόγων πάθη, ἐν οἷς καταπαύομεν τὰς ὑποθέσεις. εἰ δὲ περὶ ἀνθῶν ὁ λόγος ἢ φυτῶν, ἐξέσται καὶ ἀνειμένη χρήσασθαι φράσει καὶ μὴ διὰ πάντων τῶν κεφαλαίων ἵεναι μηδὲ τῇ τεχνικῇ τῶν ἐγκωμίων ἔπεσθαι διαιρέσει Ac: ἡθοποιία ἐστὶ λόγος ἀρμόζων τοῖς ὑποκειμένοις, ἡθος ἢ πάθος ἐμφαινῶν ἢ καὶ συναμφοτέρα Ac: διαφέρει ἡθος πάθους τῷ καθολικῷ· εἰ γὰρ λέγοιμεν, ποίους ἂν εἴποι λόγους δειλὸς ἐπὶ μάχην μέλλων ἐξιέναι, τοῦ καθόλου τοῖς δειλοῖς προσόντος ἢ τοῦ φροντιοῦμεν· εἰ δὲ εἴποιμεν, ποίους ἂν εἴποι λόγους Ἀγαμέμνων ἐλὼν τὴν Ἰλίου ἢ Ἀνδρομάχη πεσόντος Ἑκτορος, δώσει τὴν

εὐπορίαν τὸ ἐκ περιστάσεως γεγονὸς πάθος Ac: ἐν τῇ ἡθοποιίᾳ δεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος ἄρχεσθαι, ἀνατρέχειν δὲ ἐπὶ τὸν παρεληλυθότα, εἴτα πάλιν ἐπὶ τὸν ἐνεστῶτα· οὐ γὰρ ἀμέσως ἥξομεν ἐπὶ τὸν μέλλοντα, ἀλλὰ μνημονεύομεν διὰ βραχέων τῶν νῦν συνεχόντων καὶ οὕτως ἐξετάσομεν τὰ μέλλοντα Ac: ποίους ἂν εἴποι λόγους Πηλεΐδης, τὸν θάνατον ἀκούσας Ἀχιλλέως· οὐκ εὐθὺς ἀναμνησθήσεται τῆς πάλαι εὐδαίμονιας, τοῦ γάμου τῆς θέτιδος, τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμῆς, ἀλλὰ θρηνήσας πρότερον τὴν παροῦσαν τύχην ἀντιπαραθήσει τοῖς νῦν τὰ πάλαι· εἴτα δακρύσει τὰ νῦν, προστιθείς (προτιθείς Ac), οἷα ἐξ οἶων αὐτὸν περιέστηκε, καὶ οὕτως οἶον μαντεύσεται, πόσοις καὶ οἷοις περιπεσεῖν αὐτὸν κακοῖς δι' ἐρημίαν τοῦ βοηθήσοντος Ac: χρεῖα δὲ ἐστὶ τὴν ἀπαγγελίαν κομματικωτέραν εἶναι μᾶλλον, ἀλλὰ μὴ περιοδικῶς συμπληροῦσθαι· τὸ γὰρ περὶ τὴν φράσιν καταγίνεσθαι πάθους ἀλλότριον. ἴδιον δὲ καὶ χαϊρόντων καὶ θρηνοῦντων τὸ σύντομον Ac: ἔστι δὲ πρὸς τὰ γ' εἶδη χρήσιμος. καὶ γὰρ καὶ ἐγκωμιάζοντες καὶ κατηγοροῦντες καὶ ἐκκλησιάζοντες ἡθοποιῶν πολλάκις δεόμεθα. γυμνάζει δὲ πρὸς τὸν ἐπιστολικὸν χαρακτήρα, εἴ γε καὶ ἐν ἐκείνῳ δεῖ τοῦ ἡθους τῶν <τε> ἐπιστελλόντων <καὶ> πρὸς οὓς ἐπιστέλλουσι, ποιεῖσθαι πρόνοιαν ἐκ παντός Ac: ἀλλ' οὐδὲ προοιμίῳ ἐνταῦθα δεῖ συνεστραμμένων οὐ <δὲ> διηγήσεων (διηγήματος Ac) σωζουσῶν ἀκολουθίαν—εἰ δὲ μή, λύοιτ' ἂν τὸ πάθος—οὐδὲ ἀγωνιστικὸς ἔσται ὁ λόγος, ἀλλὰ μόνον κινῶν τὸν ἀκροατὴν εἰς ἡδονὴν ἢ εἰς δάκρυα Ac: διαφέρει ἡ ἔκφρασις τῆς διηγήσεως, ὅτι ἡ μὲν διήγησις ψιλὴν ἔχει ἔκθεσιν πραγμάτων, ἡ δὲ πειράται θεατὰς τοὺς ἀκούοντας ἐργάσασθαι. καὶ ἡ μὲν τὰ καθόλου, οἶον ὅτι ἐπολέμῃσαν Ἀθηναῖοι καὶ Πελοποννήσιοι, ἡ δὲ τὸ κατὰ μέρος, ὅτι τοιαῦτα παρασκευῇ καὶ τοίῳ τρόπῳ ὀπίσσεως· ὥς γὰρ ἐπίπαν τοῦ τρόπου τῆς τῶν πραγμάτων ὑπάρξεως ἢ ἔκφρασις ἐξαγγελτική.

74. (14, 5) ἡνίκα μέντοι ἀγάλματα ἢ εἰκόνας ἢ τι τοιοῦτον ἐκφράζομεν, πειρᾶσθαι λογισμοὺς προστιθέναι τοῦ τοιοῦδε γραφέως ἢ πλάστου σχήματος, οἶον ὅτι ὀργιζόμενον ἢ ἡδόμενον ἔγραψεν Ac: ὅτι πέντε τῶν τοῦ λόγου μερῶν ὄντων πρὸς διηγηματικὸν ἢ ἔκφρασις γυμνάζει, οὐ ψιλὴν ἀφήγησιν ποιούμενη, ἀλλὰ τὰ τὴν ἐνάργειαν ἐργαζόμενα παραλαμβάνουσα. καὶ συμβουλευόντες δὲ ἀνάγκην ἔχομεν ἐκφράσαι τοῦτο, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἵνα μᾶλλον πείσωμεν· καὶ κατηγοροῦντες καὶ ἀπολογούμενοι δεόμεθα τῆς ἐκ τοῦ ἐκφράζειν αὐξήσεως καὶ ἐν πανηγύρει ἰκανὸν τὸ τῆς ἐκφράσεως ἡδονὴν ἐμποιῆσαι Ac: ὅτι ἡ ἔκφρασις τῶν ὥς μερῶν ἐστὶ, ληφθήσεται δὲ ποτε καὶ πρὸς ὅλην ὑπόθεσιν Ac: φράσεως δὲ ποικίλης ἐν αὐτῇ δεόμεθα· πρὸς γὰρ τὴν ὑποκειμένην ὑπόθεσιν ἀρμόζειν (ἀρμόζει Ac) δεῖ καὶ τὸ τῆς ἀπαγγελίας (ἐπαγγελίας Ac) εἶδος ἢ Ac) εἶδος ἢ γλυκαίνοντας ἢ ἐκτραγωδοῦντας τὰς συμφοράς· ἔστι γὰρ ὅτε εὐθυμίαν μόνην διὰ τοῦ ἐκφράζειν ἐμποιῆσαι θέλομεν τοῖς ἀκροαταῖς, ὅτε δὲ δεινῶσαι καὶ αὐξῆσαι, ὥς ἐν τῷ παραπρεσβείας Διμοσθένης τὸ κατὰ τὴν Φωκίδα πάθος ὑπ' ὅψιν ἄγειν πειρώμενος διὰ τοῦ λόγου Ac: θέσις ἐστὶ πρᾶγμα λογικὴν ἐπὶ σκεψιν ἐπιδεχόμενον ἄνευ προσώπων ὠρισμένων καὶ πάσης ἐτέρας περιστάσεως Ac: τὴν θέσιν κατὰ τοὺς ἀκριβεῖς ἐγκωμιαστικοὺς ἐργασόμεθα κεφαλαίοις Ac: ὅσοι δὲ τὴν θέσιν διεῖλον τοῖς τελικοῖς κεφαλαίοις ἢ τοῖς κατὰ νόμον ἢ κατὰ φύσιν ἢ κατ' ἔθος ἢ κατὰ ὅσιον τὸ περὶ τὴν πατρίδα ἢ τοὺς τελευτήσαντας, ἔλαθον ἑαυτοὺς τοῖς ἐνθυμήμασι τῶν ἐγκωμιαστικῶν κεφαλαίων ἀντὶ τῶν κεφαλαίων χρησάμενοι Ac: ἡ θέσις ἐστὶ κατὰ μὲν τὸ εἶδος τοῦ συμβουλευτικοῦ, κατὰ δὲ τὴν ὕλην τοῦ πανηγυρικοῦ Ac: παραλαμβάναντες οὖν προοίμια τῆς χρεῖας ποιουμένης (τὴν χρεῖαν ποιούμενα Ac) <τὸ> μέτρον, σύστασιν ἔχοντα ἢ διαβολὴν τοῦ προκειμένου. καὶ μετὰ ταῦτα παραληψόμεθα τοὺς εὐρόντας καὶ πρώτους χρησάμενους, εἴτα ἀντὶ ἐπιτηδευμάτων τὰ περὶ τὴν ἄσκησιν τοῦ πράγματος γινόμενα τάξομεν, ἀντὶ δὲ πράξεων τὰς ἐξ αὐτοῦ ὠφελείας, καὶ οὕτω πλατυνοῦμεν (πλατύνουνουσι sic Ac) τὴν ἐργασίαν.

79. (15, 5)

διαφέρει δὲ ἡ πανηγυρική διαίρεσις τοῦ ἐγκωμίου, ὅτι ἐν ἐκείνῳ μὲν ἀντίθεσις οὐκ ἐμπίπτει, εἰ μὴ ἄρα ἐξ ἰδιαζούσης ὕλης, ἐν ταῦθα δὲ πάντως ἐμπεσεῖται ἀντίθεσις, ἐξέτασιν ἔχουσα τῶν παρεπομένων τῷ πράγματι κακῶν, λυομένη (λύομεν Αc) δὲ παρα δειγματικῶς καὶ ἐνθυμηματικῶς. παραδειγματικῶς μὲν ἐκ τῶν ἐτέροις πράγμασι παρακολουθούντων κακῶν, οὐκ ὄντων δὲ ἵκα νῶν ἀποτρέπειν τοὺς ἐθέλοντας ἐπ' αὐτὰ ἰέναι διὰ τὸ πλείοσι τοῖς ἀγαθοῖς οὕσι τῶν κακῶν [οὐκ ὄντων δὲ ἱκανῶν] προτρέπειν μᾶλλον ἐφ' ἑαυτά· οὔτε γὰρ ναυτιλίας ἐκώλυσε τὰ ναυάγια οὔτε γεωργίας οἱ αὖχοι οὔτε γάμους αἱ μοιχεῖαι. ἐνθυμηματικῶς δὲ ἐκ τῶν ἀποδείξεων τῶν δεικνυουσῶν τὰ τῷ πράγματι ἐπόμενα ἀγαθὰ τοῖς εἰς ἄκρον κατωρθωκόσιν Αc: διαφέρει ἡ θέσις τοῦ κοινοῦ τόπου, ὅτι ἐν μὲν τῷ κοι νῷ τόπῳ δικαστῶν ψῆφον κινούμεν, ἐνταῦθα δὲ ὡς βουλῆς οὐ σης μόνης καὶ οὐδενὸς ἀκολουθοῦντος κακοῦ παρὰ τῶν δικαστῶν τὴν ἐξέτασιν ποιούμεθα, κάκεῖ μὲν καὶ πρόσωπον τὸ ἀμαρτήσαν (μαρτυρήσαν Αc) ὑπόκειται, ἐνταῦθα δὲ ἀπερίστατος ἡ τοῦ πράγματος ὑπάρχει μόνου ζητήσις Αc: παρέχεται δὲ τὸ χρήσιμον πᾶσι τοῖς μέρεσι τοῦ πολιτικοῦ <λόγου> · πάντων γάρ ἐστι δεκτικόν· προοιμίων, διηγήσεων, ἀντιθέσεων καὶ λύσεων, οἷς οἱ ἐπίλογοι ἐπακολουθοῦσι καθολικὰς συμβουλὰς ἔχοντες καὶ παρακλήσεις Αc: ἡ θέσις τῶν ὡς μερῶν ἐστι Αc: τῶν νόμων οἱ μὲν εἰσι κοινοὶ οἱ περὶ τῶν τῆς πόλεως καθόλου, οἱ δὲ ἴδιοι οἱ περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους συμβολαίων· καὶ οἱ μὲν ἀγαθῶν ἀμοιβὰς εἰσηγοῦνται, οἱ δὲ ἀδικημάτων τιμωρίαν ὀρίζουσι Αc: διαφέρει ψήφισμα νόμου κατὰ πάντα κοινῶ νοῦν αὐτῷ ἐνί, ὅτι τὸ μὲν πρὸς καιρόν, ὁ δὲ νόμος πρὸς ἅπαντα χρόνον Αc: διαφέρει ἡ τοῦ νόμου εἰσφορά τοῦ κοινοῦ τόπου, ὅτι ἐκεῖ ὁμολογουμένου πράγματός ἐστι καταδρομή, ἐνταῦθα δὲ ἀμφισβητουμένου. διαιρεῖται δὲ τοῖς τελικοῖς κεφαλαίοις. ταῦτα δὲ εἰς ἔγγραφα καὶ ἄγραφα. ἔγγραφον τὸ ἐκ νόμου, ἄγρα φον τὸ ἐξ ἔθους. τούτων δ' ἡ τάξις ἐν μὲν πεπλασμένη ὑποθέσει ὡς εἰκὸς εὑρεθήσεται, ἐν δὲ ἀληθεῖ πραγμάτων ὑποθέσει τῆς τάξεως κριτῆς ὁ ἀγωνιζόμενος, ὥσπερ καὶ Δημοσθένης ποιεῖ ταῖς χρεαῖαις τὴν τάξιν συμεταβάλλων τῆς διαιρέσεως. γυμνασία δὲ γίνεται τῶν νόμων ἐν εἰσηγήσει μὲν καὶ ἀντιλογίᾳ, ὅταν πρῶτον εἰσφέρηται, ἐν κατηγορίᾳ δὲ καὶ ἀπολογίᾳ, ὅταν πάλοι κειμένου ἐξέτασις γίνηται· καθόλου γὰρ ἢ τὸν ὄντα διαβάλλομεν ἢ συνιστῶμεν, ἢ τὸν μὴ ὄντα εἰσφέρομεν ἢ εἰσφέρεσθαι κωλύομεν Αc: τὸ παρὸν <προ> γύμνασμα ἔστι μὲν τοῦ δικανικοῦ· γένοίτο δ' ἂν τις καὶ τοῦ συμβουλευτικοῦ συγγένεια πρὸς αὐτὸ καὶ βραχεῖά τις τοῦ πανηγυρικοῦ, καθὸ ἐπαινοῦντες ἢ ψέγοντες κυροῦν ἢ ἀκυροῦν ἐθέλομεν. τοῦ δὲ πολιτικοῦ λόγου τῶν μερῶν ἔχει γυμνασίαν προοιμίων καὶ ἀγώνων καὶ ἐπιλόγων μόνων· διηγήσεως δὲ οἷα μὴ μετὰ περιστάσεως οὔσης οὐ σφόδρα δεόμεθα. φράσεως δὲ συνεστραμμένης χρεαῖα καὶ δυνατωτέρας, οἷα δὴ <οὐ> πρὸς θέατρον ὄρωντος τοῦ λόγου καὶ δεομένου δεινότητος καὶ ἐργασίας, ὅσης καὶ ἐν πραγματικῇ ἐπιμελεῖσθαι εἰώθαμεν